

Island
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

Realizacja projektu

Partner

Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię
z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach
Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny

NIE DZIADURZMY !

CZYLI JĘZYKOWY SAVOIR-VIVRE WOBEC OSÓB STARSZYCH

**TWOJE
SŁOWA
MOJA
GODNOŚĆ**

CO TO JEST DZIADURZENIE?

Dziadurzenie to specyficzny język, jakiego młodzi bardzo często używają w kontaktach z osobami starszymi. Przypomina mowę do małych dzieci.

Charakterystyczne cechy dziadurzenia to między innymi uproszczony język, zbyt częste używanie zdrobnień, posługiwanie się frazami w rodzaju „jak się dzisiaj czujemy” lub „czy zjedliśmy już obiadek” zamiast „jak się pani czuje”, „czy zjadł pan obiad”.

Częste jest też zwracanie się do niespokrewnionych osób na „ty” lub „babcia”, „dziadek” oraz przerywanie wypowiedzi osoby starszej, by samemu dokończyć zdanie, zamiast pozwolić osobie starszej na swobodną wypowiedź.

Dziadurzenie jest zjawiskiem powszechnym. Występuje w relacjach rodzinnych, ale osoby starsze spotykają się z dziadurzeniem również w szpitalach, domach opieki, urzędach.

SZANUJMY GODNOŚĆ STARSZYCH OSÓB

Dziadurzenie narusza jedno z podstawowych praw człowieka, jakim jest prawo do godności. Osoby starsze systematycznie doświadczające dziadurzenia szybciej rezygnują ze społecznej aktywności, mają niższą samoocenę, gorzej przebiegają u nich procesy poznawcze i czują się obywatelami drugiej kategorii, ludźmi pozbawianymi podmiotowości.

Dołącz do kampanii Forum
4 Czerwca
przeciwdziałania dziadurzeniu.

Informacje i materiały znajdziesz na stronach:
WWW.4CZERWCA.ORG | WWW.DZIADURZENIE.ORG

oraz na fb:
4 CZERWCA | DZIADURZENIE

Masz pytanie, napisz:
FORUM@4CZERWCA.ORG

Daj kochaniutka te rachunki, poszukam, będzie szybciej.

Nie zwracaj się do osób starszych poufale. „Kochaniutka”? – przecież nie znasz tej pani. I skąd wiesz, który rachunek pani chce opłacić?

TWOJE SŁOWA | MOJA GODNOŚĆ

Wolę, kiedy nieznajomi zwracają się do mnie „proszę pani”. Chcę opłacić rachunek za telefon. To ten blankiet.

Używaj form „pani”, „pan” zwracając się do osób starszych. Nie ponagljaj. Starsza pani wie, w jakiej sprawie przyszła i który rachunek powinna podać.

TWOJE SŁOWA | MOJA GODNOŚĆ

Niech dziadek poczeka.
Pomogę te zakupy
zanieść do domu.

Chciałeś dobrze, a wyszło nie najlepiej.
„Niech dziadek” – skąd ci to przyszło do głowy?!
Przecież ten starszy pan nie jest twoim dziadkiem.

TWOJE SŁOWA | MOJA GODNOŚĆ

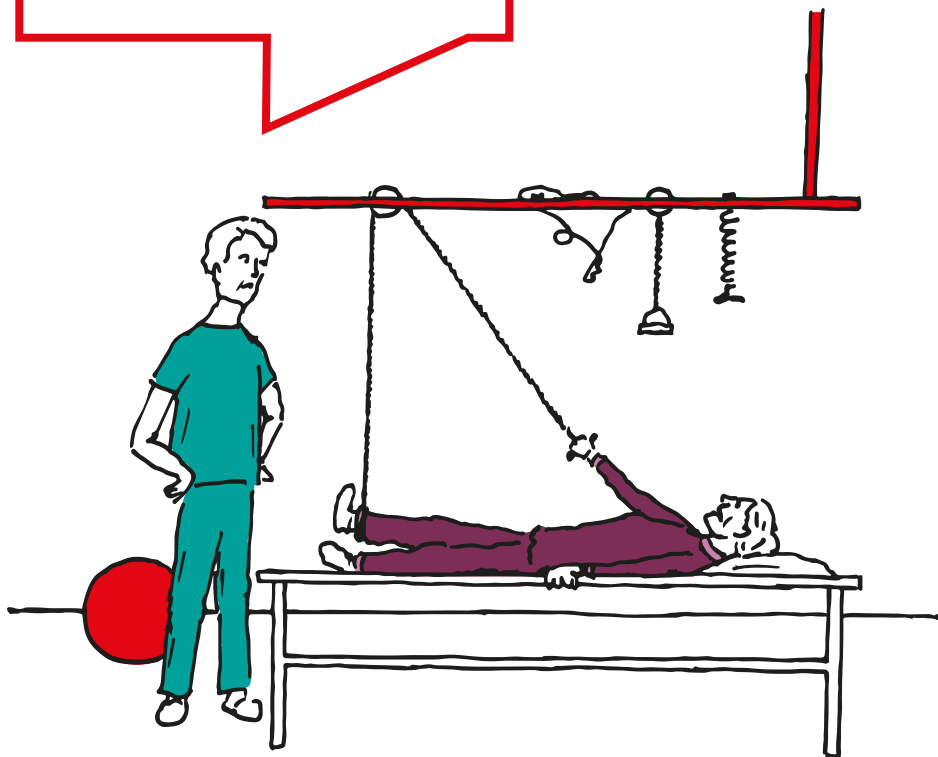
Dziadek?
Przecież on nie jest
moim wnukiem.
Dlaczego tak
do mnie mówi?

Nie mów „babcia”, „dziadek”, gdy zwracasz się do osób w podeszłym wieku. Odnoś się do starszych ludzi z szacunkiem. Używaj form „proszę pani”, „proszę pana”.

TWOJE SŁOWA | MOJA GODNOŚĆ

Podciągamy nóżkę
w górę.
Proste kolanko.

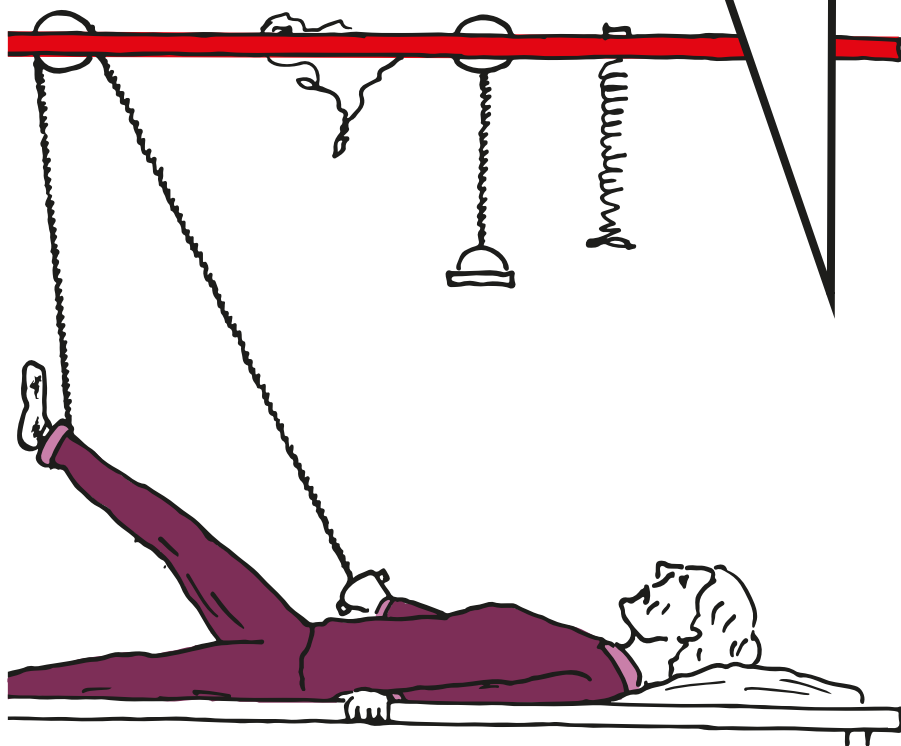

Dlaczego zwracasz się do osoby starszej
w liczbie mnogiej? I po co tyle zdrobnień?
Nie traktuj osoby starszej jak dziecka.

TWOJE SŁOWA | MOJA GODNOŚĆ

Podnosimy? To Pan też będzie podnosił swoją nogę?

„Proszę podciągać nogę i dopilnować by była prosta w kolanie” – tak powinna brzmieć instrukcja wykonywania ćwiczenia.

TWOJE SŁOWA | MOJA GODNOŚĆ

Pani ojciec powinien
złożyć w naszym
urzędzie dwa
zaświadczenia.

Ze sprawą do urzędu
przyszedł ten starszy pan,
a nie jego córka.

TWOJE SŁOWA | MOJA GODNOŚĆ

Skoro to ja mam złożyć te
zaświadczenia, to dlaczego
pan zwraca się do mojej
córkę, a nie do mnie?

Gdy do urzędu przychodzi załatwić coś
starsza osoba, zwracaj się bezpośrednio do niej,
a nie do osoby jej towarzyszącej.

TWOJE SŁOWA | MOJA GODNOŚĆ

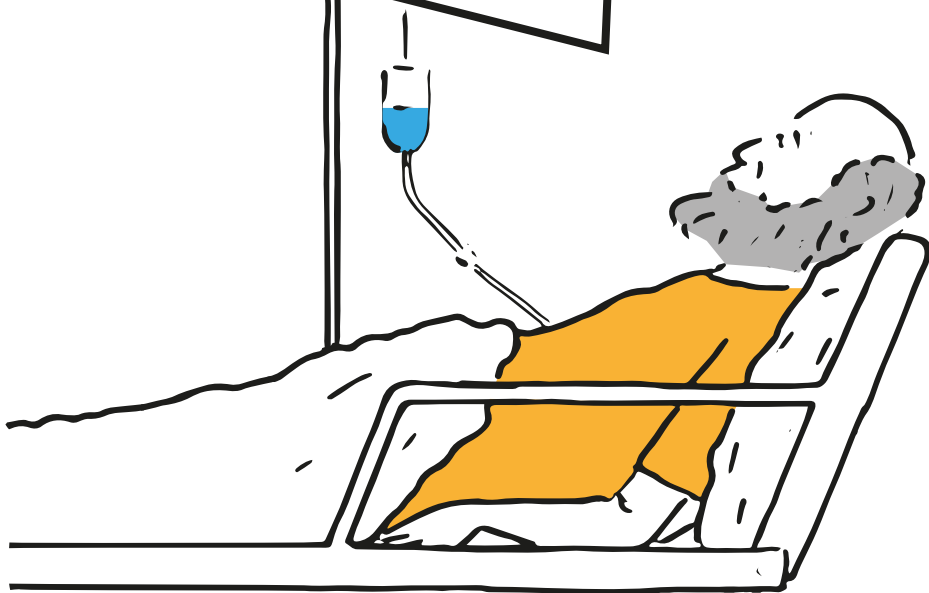
No i jak? Apetyt nam dopisuje?
Zjedliśmy obiadek?

Nie zwracaj się w ten sposób do starszych osób.
Twój pacjent nie jest małym dzieckiem, tylko osobą
dorosłą – tyle że dużo starszą od ciebie.

TWOJE SŁOWA | MOJA GODNOŚĆ

Czy zjedliśmy? – użyła pani liczby mnogiej,
więc jak sędzę pyta pani o mój i o swój obiad.
Czy pani zjadła, to nie wiem.
Ja swój zjadłem. I była to duża porcja.
Więc był to raczej obiad niż obiadek.

„Czy zjadł pan dziś obiad?”
– tak powinno brzmieć
właściwie zadane pytanie.

TWOJE SŁOWA | MOJA GODNOŚĆ

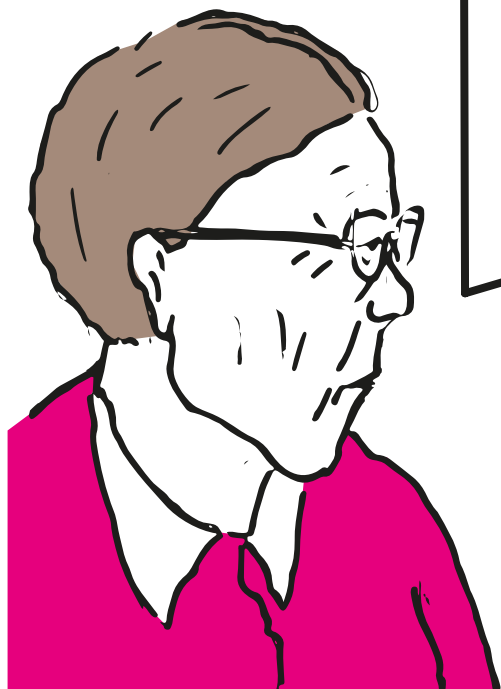
Pokazałam
tej urzędniczce
dowód osobisty,
a ona... a ona
powiedziała,
że...

...kończy się jego
ważność. Tak, wiem.
Zresztą mówiłam ci o tym.

Nie przerywaj starszej osobie,
gdy chce coś powiedzieć.
Nie kończ „za nią” jej wypowiedzi.

TWOJE SŁOWA | MOJA GODNOŚĆ

Znowu mi przerywasz...
Nic takiego nie mówiła...
Powiedziała tylko, że...
że w gminie otwierają
Klub Seniora i...
i spytała...
czy chciałabym
się zapisać.

Skąd wiesz, czym chciała się z tobą podzielić?

TWOJE SŁOWA | MOJA GODNOŚĆ

ORGANIZACJE WSPÓŁPRACUJĄCE PRZY REALIZACJI PROJEKTU:

Drewnickie Centrum Wolontariatu

Drzewickie Centrum Wolontariatu „Ofiarna Dłoń”

Powiatowe Stowarzyszenie ERiI w Tomaszowie Mazowieckim koło w Inowłodzu

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Łasku

Klub Seniora „Radość” w Łowiczu

Towarzystwo Przyjaciół Uniejowa

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Uniejowie

Dom Dziennego Pobytu "Senior-WIGOR" w Miedznej Drewnianej

Fundacja „W Człowieku Widzieć Brata”

PATRONAT MEDIALNY

